

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
శరత్ ఋతువు ,కార్తీకమాసం

542

బహుళ చవితి - 19.11.2024

ఆరుద్ర - మంగళవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసం రక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం **చతుర్నవతితమనర్గ** శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుర్నవతితమస్కంధః

శాఖావసక్తాన్ ఖడ్గాంశ్చ ప్రవరాణ్యమ్బురాణి చ ।
పశ్య విద్యాధరస్త్రీణాం క్రీడోద్దేశాన్ మనోరమాన్ ॥ 94.12 ॥

జలప్రపాతైరుద్భేదైః నిష్యన్తైశ్చ క్వచిత్క్వచిత్ ।
స్రవద్భిర్భాత్యయం శైలః స్రవన్మద ఇవ ద్విపః ॥ 94.13 ॥

గుహాసమీరణో గంధాన్ నానాపుష్పభవాన్వహాన్ ।
ఘ్రాణతర్పణమభ్యేత్య కం నరం న ప్రహర్షయేత్ ॥ 94.14 ॥

యదీహ శరదోఽనేకాః త్వయా సార్థమనిన్దితే ।
లక్ష్మణేన చ వత్స్యామి న మాం శోకః ప్రధక్ష్యతి ॥ 94.15 ॥

బహుపుష్పఫలే రమ్యే నానాద్విజగణాయుతే ।
విచిత్రశిఖరే హ్యాస్మిన్ రతవానస్మి భామిని ॥ 94.16 ॥

అనేన వనవాసేన మయా ప్రాప్తం ఫలద్వయమ్ ।
పితుశ్చాన్యణతా ధర్మే భరతస్య ప్రియం తథా ॥ 94.17 ॥

వైదేహి రమసే కచ్చిత్ చిత్రకూటే మయా సహ ।
పశ్యన్తి వివిధాన్భావాన్ మనోవాక్యానసమ్మతాన్ ॥ 94.18 ॥

ఇదమేవామృతం ప్రాహుః రాజ్ఞి రాజర్షయః పరే ।
వనవాసం భవార్థాయ ప్రేత్య మే ప్రపితామహాః ॥ 94.19 ॥

శిలాఞ్చైలస్య శోభన్తే విశాలాశ్చతశోఽభితః ।
బహులా బహుశ్చైర్వర్ణైః నీలపీతసితారుణైః ॥ 94.20 ॥

నిశిభాంత్యచలేంద్రస్య హుతాశనశిఖా ఇవ ।
ఓషధ్యస్స్వప్రభా లక్ష్మ్యా భ్రాజమానాస్సహస్రశః ॥ 94.21 ॥

కేచిత్ క్షయనిభా దేశాః కేచిదుద్యానసన్నిభాః ।
కేచిదేకశిలా భాన్తి పర్వతస్యాస్య భామిని ॥ 94.22 ॥

భిత్త్యేవ వసుధాం భాతి చిత్రకూటస్సముత్థితః ।
చిత్రకూటస్య కూటోఽసౌ దృశ్యతే సర్వతఃస్ఫుభః ॥ 94.23 ॥

కుష్ఠపున్నాగస్థగరభూర్జపత్రోత్తరచ్చదాన్ ।
కామినాం స్వాస్తరాన్ పశ్య కుశేశయదలాయుతాన్ ॥ 94.24 ॥

మృదితాశ్చాపవిద్ధాశ్చ దృశ్యన్తే కమలస్రజః ।
కామిభిర్వనితే పశ్య ఫలాని వివిధాని చ ॥ 94.25 ॥

వస్వాకసారాం నళినీమ్ అత్యేతీవోత్తరాన్ కురూన్ ।
పర్వతశ్చిత్రకూటోఽసౌ బహుమూలఫలోదకః ॥ 94.26 ॥

ఇమం తు కాలం వనితే విజహ్రివాన్, త్వయా చ సీతే సహ లక్ష్మణేన చ ।
రతిం ప్రపత్యే కులధర్మవర్ధనీం, సతాం పథి స్వైర్నియమైః పరైస్థితః ॥ 94.27 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చతుర్నవతితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచనవతితమస్సర్గః

అథ శైలాద్వినిష్క్రమ్య మైథిలీం కోసలేశ్వరః ।
అదర్శయచ్ఛుభజలాం రమ్యాం మన్దాకినీం నదీమ్ ॥ 95.1 ॥

అబ్రవీచ్ఛ వరారోహం చారుచంద్రనిభాననామ్ ।
విదేహరాజస్య సుతాం రామో రాజీవలోచనః ॥ 95.2 ॥

విచిత్రపులినాం రమ్యాం హంససారససేవితామ్ ।
కమలైరుపసమ్పన్నాం పశ్య మన్దాకినీం నదీమ్ ॥ 95.3 ॥

నానావిధైస్తీరరుహైః వృతాం పుష్పఫలద్రుమైః ।
రాజన్తీం రాజరాజస్య నలినీమివ సర్వతః ॥ 95.4 ॥

మృగయూథనిపీతాని కలుషామ్భాంసి సామ్రుతమ్ ।
తీర్థాని రమణీయాని రతిం సంజనయన్తి మే ॥ 95.5 ॥

జటాజినధరాః కాలే వల్కలోత్తరవాససః ।
ఋషయస్త్యవగాహన్తే నదీం మన్దాకినీం ప్రియే ॥ 95.6 ॥

ఆదిత్యముపతిష్ఠన్తే నియమాదూర్హ్వబాహవః ।
ఏతే పరే విశాలాక్షీ మునయస్సంశితవ్రతాః ॥ 95.7 ॥

మారుతోద్ధూతశిఖరైః ప్రనృత్త ఇవ పర్వతః ।
పాదపైః పత్రపుష్పాణి సృజద్భిరభితో నదీమ్ ॥ 95.8 ॥

క్వచిన్మణినికాశోదాం క్వచిత్పులినశాలినీమ్ ।
క్వచిత్సిద్ధజనాకీర్ణాం పశ్య మన్దాకినీం నదీమ్ ॥ 95.9 ॥

నిర్ఘాతాన్ వాయునా పశ్య వితతాన్పుష్పసంభయాన్ ।
పోష్ణాయమానానపరాన్ పశ్య త్వం జలమధ్యగాన్ ॥ 95.10 ॥

తాంశ్చాతివల్గువచసః రథాఙ్గాహ్వయనా ద్విజాః ।
అధిరోహన్తి కళ్యాణి వికూజస్తశ్శుభా గిరః ॥ 95.11 ॥

దర్శనం చిత్రకూటస్య మన్దాకిన్యాశ్చ శోభనే ।
అధికం పురవాసాచ్ఛ మన్యే తవ చ దర్శనాత్ ॥ 95.12 ॥

విధూతకలుషైస్సిద్ధైః తపోదమశమాన్వితైః ।
నిత్యవిక్షోభితజలాం విగాహస్య మయా సహ ॥ 95.13 ॥

సఖీవచ్ఛ విగాహస్య సీతే మన్దాకినీం నదీమ్ ।
కమలా న్యవమజ్జన్తి పుష్కరాణి చ భామిని ॥ 95.14 ॥

త్వం పౌరజనవద్వ్యాలాన్ అయోధ్యామివ పర్వతమ్ ।
మన్యస్య వనితే నిత్యం సరయూవదిమాం నదీమ్ ॥ 95.15 ॥

లక్ష్మణశ్చాపి ధర్మాత్మా మన్నిదేశే వ్యవస్థితః ।
త్వం చానుకూలా వైదేహి ప్రీతిం జనయథో మమ ॥ 95.16 ॥

ఉపస్మృశంస్త్రిషవణం మధుమూలఫలాశనః ।
నాయోధ్యాయై న రాజ్యాయ స్పృహయేఽద్య త్వయా సహ ॥ 95.17 ॥

ఇమాం హి రమ్యాం మృగయూథశాలినీం, నిపీతతోయాం గజసింహవానరైః ।
సుపుష్పితాం పుష్పభరైరలంకృతాం, న సోఽస్తి యస్యాదగతక్లమస్సఖీ ॥ 95.18
॥

ఇతీవ రామో బహుసంకతం వచః, ప్రియాసహాయస్పరితం ప్రతి బ్రువన్ ।
చచార రమ్యం నయనాంజనప్రభం, స చిత్రకూటం రఘువంశవర్ధనః ॥ 95.19
॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికాండే అయోధ్యాకాండే షడ్చనవతితమస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరేఘుచంక్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ భస్మోత్తర శ్లోకమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

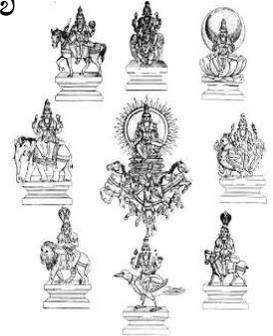
ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్తహస్తాస్థనో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థనో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠంత్యై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

